

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM BULGULARI.....	10
8.	EKLER.....	16

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Personel Dağılımlı	3
Tablo 2: Merkez Teşkilatı Giderleri ile Bağlı ve İlgili Kuruluşlara Aktarılan Ödenekler	4
Tablo 3: 2020 Yılı Yatırım Harcamaları	5
Tablo 4: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Dağılımlı	5

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Nihai Tüketicilere Elektrik Enerjisi Satışı Yapan Lisans Sahibi Tüzel Kişileri Tarafından Tüketicilerden Tahsil Edilen ve Bakanlığın Bankadaki Hesaplarına Yatırılması Gereken Elektrik Enerjisi Fonunun (EEF), Bazı Şirketlerce Eksik Yatırılması veya Hiç Yatırılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 8'inci maddesiyle 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

10/7/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 1 sayılı "Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi"nin 166 ila 183'üncü maddeleriyle ETKB'nin teşkilatı düzenlenmiştir.

Buna göre Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görev ve yetkileri (ilgili mevzuatta piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde) şunlardır:

a) Ülkenin enerji ve tabii kaynaklara olan kısa ve uzun vadeli ihtiyacını belirlemek, temini için gerekli politikaların tespitine yardımcı olmak, planlamalarını yapmak,

b) Enerji ve tabii kaynakların ülke yararına, teknik icaplara ve ekonomik gelişmelere uygun olarak araştırılması, işletilmesi, geliştirilmesi, değerlendirilmesi, kontrolü ve korunması amacıyla genel politika esaslarının tespit ve tayinine yardımcı olmak, gerekli programları yapmak, plan ve projeleri hazırlamak veya hazırlatmak,

c) Bu kaynakların değerlendirilmesine yönelik arama, tesis kurma, işletme ve faydalanma haklarını vermek, gerektiğinde bu hakların devir, intikal, iptal işlemlerini yapmak, ipotek, istimlak ve diğer tazyit edici hakları tesis etmek, bunların sicillerini tutmak ve muhafaza etmek,

ç) Kamu ihtiyaç, güvenlik ve yararına uygun olarak enerji ve tabii kaynaklar ile enerjinin üretim, iletim, dağıtım, tesislerinin etüt, kuruluş, işletme ve devam ettirme hizmetlerinin genel politikasını tespit için öneride bulunmak, Cumhurbaşkanının görevlendirmesi ile koordinasyonu temin etmek ve denetlemek,

d) Yeraltı ve yerüstü enerji ve tabii kaynaklar ile ürünlerinin üretim, iletim, dağıtım ve tüketim fiyatlandırma politikasını tayin ve gerektiğinde fiyatlarını tespit etmek,

e) Bakanlığın bağlı ve ilgili kuruluşlarının işletme ve yatırım programlarını inceleyerek tasvip etmek ve yıllık programlara göre faaliyetlerini takip etmek, değerlendirmek,

f) Bakanlığa bağlı ve Bakanlıkla ilgili kuruluşların çalışmalarını ve işlemlerini her bakımdan tetkik, tahkik ve teftişe tabi tutmak, gerekli her türlü emri vermek ve denetlemek,

g) Yenilenebilir enerji kaynaklarının değerlendirilmesi ve enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik politikaların ve stratejilerin belirlenmesine yönelik çalışmalarda bulunmak,

ğ) Bu maddede belirtilen görevleri yerine getirmek amacı ile gerekli bilgileri toplamak, değerlendirmek ve uzun vadeli politikaların tespiti ve geliştirilmesi ile ilgili hazırlık çalışmalarını yapmak,

h) Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

Bakanlığın misyonu; Enerji kaynaklarını ve tabii kaynakları verimli ve çevreye duyarlı şekilde değerlendirerek ülke refahına en yüksek katkıyı sağlamak,

Vizyonu da; Enerjide ve tabii kaynaklarda güvenli bir gelecek sağlamak olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

ETKB TEŞKİLAT YAPISI

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı; merkez ve yurtdışı teşkilatından oluşur.

Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Enerji İşleri Genel Müdürlüğü,
- b) Nükleer Enerji ve Uluslararası Projeler Genel Müdürlüğü,
- c) Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
- ç) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- d) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- e) Teftiş Kurulu Başkanlığı,
- f) Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- g) Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı,
- ğ) Tabii Kaynaklar Dairesi Başkanlığı,
- h) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- ı) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,
- i) Özel Kalem Müdürlüğü.

Bakanlık Bağlı Kuruluşları

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG)

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA)

Bakanlık İlgili Kuruluşları

Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü (EÜAŞ)

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü (TEİAŞ)
Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü (TEDAŞ)
Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü (BOTAŞ)
Türkiye Petrolleri A.O. Genel Müdürlüğü (TPAO)
Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü (TKİ)
Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü (TTK)
Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ETİ MADEN)
Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü (TEMSAN)
Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK)

Bakanlık İlişkili Kuruluşları

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)
Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK)

Bağlı Kuruluşlar, İlgili Kuruluşlar, Bağlı Ortaklıklar ve İlişkili Kuruluşlar Denetim Ekibimizin görev alanı dışında bulunmaktadır.

Bakanlığın 2019 ve 2020 yılsonları itibariyle hizmet sınıflarına göre personel sayıları aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Personel Dağılımı

	MEMUR (4/A)	375 S.KHK SÖZLEŞMELİ BİLİŞİM PERSONELİ	4/B SÖZLEŞMELİ PERSONEL	4/B İDARI BÜRO GÖREVLİSİ	4/B İDARI DESTEK GÖREVLİSİ	4857 S. KANUNA TABİİ İŞÇİ (4/D)	SÜREKLİ İŞÇİ (696 KHK) TAŞERON İŞÇİ	KURUM DIŞI ÇALIŞAN TOPLAM PER.SAYISINDAN DÜŞÜLMÜŞTÜR.	GEÇİCİ GÖREVLİ PERSONEL	TOPLAM PERSONEL
2019	963	5	1	8	5	47	130	62	154	1251
2020	960	5	1	8	5	45	128	51	164	1265

2020 yılında görev yapan Bakanlık personelinin %83'ü memur, %2'si sözleşmeli personel ve %15'i ise işçi statüsündedir.

Bakanlık personelinin %72'si lisans ve daha üst düzeyde eğitim almıştır. Bu oran, ön lisans için %7, lise için %14 ve ilköğretim için ise %7'dir.

1.3. Mali Yapı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçe türleri ve kapsamı" başlıklı 12'nci maddesi ve (I) sayılı cetvel uyarınca Genel Bütçe kapsamında yer alan bir kamu idaresidir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında Bakanlığa 3.319.102.000 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir. Yıl içinde eklenen 499.481.354 TL ve düşülen 180.831.424 TL ile Bakanlığın 2020 yılı toplam ödeneği 3.637.751.930 TL olmuştur.

Aşağıdaki tabloda Bakanlığın merkez teşkilatının 2020 yılı ödenek ve harcamaları ile Bakanlık bağlı kuruluşları olan MAPEG ve MTA ile ilgili kuruluşu olan TENMAK'a yapılan Hazine Yardımları ve Yurtiçi Sermaye Transferleri yer almaktadır.

Bakanlığın bağlı ve ilgili kuruluşlarına 2020 yılı içerisinde aktarılan ödenek tutarı 796.270.000 TL olup, bu tutar söz konusu kuruluşların Bakanlık bütçesindeki 876.566.000 TL ödeneğinin %90,8'ine karşılık gelmektedir.

Tablo 2: Merkez Teşkilatı Giderleri ile Bağlı ve İlgili Kuruluşlara Aktarılan Ödenekler

KURULUŞ	BÜTÇE İŞLEMLERİ						
	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	YIL İÇİNDE		TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERLERİ (HARCAMA)	HARCAMA ORANI (%)	KALAN ÖDENEK
		EKLENEN	DÜŞÜLEN				
BAKANLIK MERKEZ	2.565.821.000	223.519.630	28.154.700	2.761.185.930	2.742.869.017	99,3	18.316.913
MAPEG	143.142.000	0	93.650.000	49.492.000	0	0,0	49.492.000
MTA	393.241.000	216.935.000	0	610.176.000	610.176.000	100,0	0
MÜLGA TAEK	205.002.000	0	50.596.261	154.405.739	153.529.000	99,4	876.739
MÜLGA BOREN	6.266.000	0	3.949.463	2.316.537	1.416.000	61,1	900.537
MÜLGA NATEN	5.630.000	0	4.481.000	1.149.000	1.149.000	100,0	0
TENMAK	0	59.026.724	0	59.026.724	30.000.000	50,8	29.026.724
BAĞLI VE İLGİLİ KURUMLARA TOPLAM TRANSFER	753.281.000	275.961.724	152.676.724	876.566.000	796.270.000	90,8	80.296.000
GENEL TOPLAM	3.319.102.000	499.481.354	180.831.424	3.637.751.930	3.539.139.017	97,3	98.612.913

Bakanlığın 2020 Yılı Yatırım Programı için tahsis edilen 52.398.000 TL başlangıç ödeneğine ilave olarak, yıl içerisinde Petrol ve Doğal Gaz Boru Hatlarının Güvenliği Projesi için 90.867.930 TL ve Akkuyu NGS Altyapı Projesi için 28.601.000 TL olmak üzere, yedek ödenekten aktarılan toplam tutar 119.468.930 TL ile birlikte 171.866.930 TL toplam ödenek sağlanmış olup, bu tutarın 156.560.100 TL'si (%91,1) harcanmıştır. Bakanlığın 2020 yılı yatırım harcamalarına ilişkin detaylı bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3: 2020 Yılı Yatırım Harcamaları

SEKTÖR ADI	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ (TL)	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK (TL)	HARCAMA (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
Enerji	45.684.000	119.468.930	0	165.152.930	155.949.444	94,4
Kamulaştırma	6.714.000	0	0	6.714.000	610.656	9,1
TOPLAM	52.398.000	119.468.930	0	171.866.930	156.560.100	91,1

Bakanlık 2020 yılı bütçe ödeneklerinin ve yılsonu harcama tutarlarının ekonomik, düzeyde dağılımı Tablo 4’de yer almaktadır. Buna göre Bakanlığa tahsis edilen 3.637.751.930 TL toplam ödeneğin 3.539.139.017 TL’si (%97,3) harcanmıştır.

Tablo 4: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Dağılımı

AÇIKLAMA	KBÖ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
Personel Giderleri	102.874.000	14.721.600	14.019.000	103.576.600	103.327.962	99,8
Sosyal Güv. Kur. Dev. Pr. Gid.	16.467.000	2.312.400	2.318.000	16.461.400	16.299.198	99,0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.376.135.000	83.595.900	9.682.300	2.450.048.600	2.448.037.538	99,9
Cari Transferler	396.516.000	83.537.257	131.631.857	348.421.400	288.808.219	82,9
Sermaye Giderleri	52.398.000	121.043.930	1.575.000	171.866.930	156.560.100	91,1
Sermaye Transferleri	374.712.000	194.270.267	21.605.267	547.377.000	526.106.000	96,1
TOPLAM	3.319.102.000	499.481.354	180.831.424	3.637.751.930	3.539.139.017	97,3

Mal ve Hizmet Alım Giderleri tertibinde yer alan ve bu tertipteki toplam harcamanın %99,7’sini oluşturan 2.440.589.129 TL’lik harcama, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu gereğince Bakanlık bütçesinden karşılanan Genel Aydınlatma Giderlerine ilişkindir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80 inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

ETKB genel bütçe kapsamında bir Kurum olması nedeniyle muhasebe hizmetleri 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61'inci maddesi hükmü uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bu çerçevede Bakanlığın muhasebe işlemleri, ETBK Saymanlık Müdürlüğü muhasebe birimi tarafından Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminde tutulmaktadır. Kurumun mali işlemleri ile ilgili konularda Maliye Bakanlığı'nın çeşitli birimleri tarafından yürütülen KBS, Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi ve e-bütçe sistemleri kullanılmaktadır.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kamu yönetiminde iç kontrol, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun iç kontrol sistemi başlıklı beşinci kısmında düzenlemiştir. Kanunun 55-67'nci maddelerinde iç kontrolün tanımı, iç kontrolün amacı, iç kontrolün yapısı ve işleyişi, mali hizmetler birimi, muhasebe hizmetleri ve muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması, iç denetim, iç denetçilerin görevleri, iç denetçinin nitelikleri ve atanması, İç Denetim Koordinasyon Kurulu ve İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nun görevleri başlıkları altında iç kontrol sistemine ilişkin hükümler yer almıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan "İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar" ve "Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi" ile 10775 sayılı "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi" ne istinaden Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planları ikişer yıllık hazırlanmakta olup, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2019-2020 dönemi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 19.12.2018 tarihli Bakanlık Makamı Olur'u ile uygulamaya konulmuş, "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi"nin 1'inci maddesi gereğince Ocak 2019 tarihi itibarıyla izlemeye alınmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan çalışmalar kapsamında, "İç kontrol farkındalığını artırmaya yönelik yayınlar hazırlanması" eylemi gereği "İç Kontrol

Sistemi İzleme Bileşeni Tanıtım Broşürü” 19.12.2019 tarihinde onaylanarak harcama birimlerine dağıtımını gerçekleştirilmiştir. Ayrıca İç Kontrol Sisteminin değerlendirilmesine yönelik İç Kontrol Öz Değerlendirme Anketi yapılmış ve sonuçlarının yer aldığı “İç Kontrol Sistemi 2019 yılı Değerlendirme Raporu” hazırlanmıştır. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunca uygun görüş verilen Rapor, 16.06.2020 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. 2019-2020 dönemi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının süresi 31.12.2020 tarihinde dolmuştur

2021-2022 dönemi Uyum Eylem Planı çalışmaları ise 12.06.2020 tarihli Bakanlık Makam Olur’u ile başlatılmış olup, salgın nedeniyle açılış toplantısı video konferans yöntemiyle, diğer tüm öneri ve görüşler ise resmi yazışmalarla yürütülmüştür. Yapılan çalışmalar sonucunda hazırlanan Bakanlık 2021-2022 dönemi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı; Üst Yönetici Onayı öncesi İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun (İKİYK) değerlendirmesine sunulmuş İKİYK’nın 30.10.2020 tarihli uygun görüş sonrası 10.11.2020 tarihli, Bakanlık Makam Oluru ile yürürlüğe konulmuş ve 17.11.2020 tarihinde, Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

Bakanlığın değişen organizasyon yapısına uygun olarak iş akış şemaları ile görev tanımlarının güncellenmesi işlemleri belirli aralıklarla yinelenmekte olup, son olarak 17.11.2020 tarihli yazı ile Bakanlık harcama birimlerinin görev tanımları ile iş akış şemalarının güncellenmesi sağlanmış, bu suretle güncellenen İş akış şemaları da Entegre Yönetim Sistemleri Tetkiklerinde kullanılmak üzere Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile paylaşılmıştır.

Bakanlığın 2019-2023 Stratejik Planı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ile “Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu”na göre hazırlanmış ve onaylanmıştır.

Kurumun iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi sonucunda;

İç kontrol sisteminin ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenildiği ve desteklendiği,

Kurum Personelinin “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1’inde yer alan “Etik Sözleşmesini” imzaladığı ve bu sözleşmelerin personelin özlük dosyasında yer aldığı,

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği,

Stratejik planın idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla hazırlandığı,

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren 2020yılı performans programının ve Kurum bütçesinin stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlandığı,

Kurumsal risk yönetim çalışmalarının yapıldığı,

Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulduğu,

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapıldığı iş akış şemalarının çıkarıldığı

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterildiği ve duyurulduğu,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve varsa rapora ilişkin güncellemeler tamamlandıktan sonra uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunulduğu,

İç denetçi kadrosunun yeterli olduğu, sonucuna ulaşılmıştır.

İç Denetim;

2020 yılı iç denetim programı gereğince;2018/5 sayılı Bakanlık Genelgesi gereğince, Bakanlık Birimleri ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlar tarafından sunulan hizmetlerin takip ve denetimi,

2018/4 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi gereğince, Genelgede yer alan hükümlerin Bakanlık Birimleri ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarda takip ve denetimi, gerçekleştirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Nihai Tüketiciye Elektrik Enerjisi Satışı Yapan Lisans Sahibi Tüzel Kişileri Tarafından Tüketicilerden Tahsil Edilen ve Bakanlığın Bankadaki Hesaplarına Yatırılması Gereken Elektrik Enerjisi Fonunun (EEF), Bazı Şirketlerce Eksik Yatırılması veya Hiç Yatırılmaması

Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler tarafından, tüketici elektrik faturaları üzerinden tahsil edilerek Bakanlık banka hesabına yatırılıp bütçeye gelir kaydedilmesi gereken Elektrik Enerjisi Fonu-EEF tutarlarının, tam olarak tahsil edilemediği görülmüştür. Bu gelirlerin takip ve tahsili hususunda Bakanlıkça işlemler yapılmakta, hiç yatırmayan veya eksik yatıran şirketlerle ilgili olarak Vergi Denetim Kuruluna yazı gönderilmektedir. Ancak halen hiç ödemeyen veya eksik ödeyen Şirketler ile ilgili sorunlar bulunmaktadır.

Aşağıda açıklandığı üzere 2001 yılında EEF kaldırılmış ancak “Sektör Altyapı Giderlerine Katkı Payı” adıyla uygulanmaya devam edilmiştir. Ancak elektrik faturaları üzerinde halen “Elektrik Enerjisi Fonu” olarak kesilmeye devam edilmektedir.

07.03.1990 tarihinde “3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun”a eklenen; ek 1, ek 2, ek 3, ek 4, ek 5 ve ek 6’ncı maddeler ile Elektrik Enerjisi Fonu (EEF) oluşturularak; fonun kaynakları, yönetim, denetimi belirlenmiştir.

20.06.2001 tarih ve 4684 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" un 8’inci maddesi ile 3096 sayılı Kanun’un anılan ek 1- ek 6’ncı maddeleri yürürlükten kaldırılmış başka bir ifade ile elektrik enerjisi fonu kaldırılmış ve aynı Kanun'a 01.01.2002 tarihinde yürürlüğe giren Geçici 4’üncü madde eklenmiştir.

3096 sayılı Kanun'un bahse konu Geçici 4’üncü maddesinde;

“31.12.2001 tarihine kadar yürürlüğe girecek olan Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları uyarınca taahhüt edilen yükümlülükleri karşılamak üzere;

a) 28.05.1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi gereğince tahsil olunan katkı payı tutarları,

b) Tabii kaynakların ve tesislerin özelleştirilmesi veya işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerden Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek miktarda ayrılacak paylar,

c) Irat kaydedilen teminatlar ile şirketlere sağlanan hizmetler karşılığı elde edilen tahsilat,

d) Elektrik Enerjisi Fonundan kullanılan kredilerin geri dönüşleri ile bu Fonun yükümlülüklerinden dolayı verilecek kredilerin geri dönüşleri,

e) Diğer gelirler,

(Değişik son paragraf: 14.07.2004-5217/11 md.) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına yatırılır ve bütçeye gelir kaydedilir.

Bu maddede belirtilen gelirlerin takibi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin her türlü iş ve işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde yürütülür.” denilerek,

31.12.2001 tarihinden önce imzalanan Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları uyarınca taahhüt edilen yükümlülükleri karşılamak üzere; 3291 sayılı Kanunun ek 2'nci maddesi gereğince tahsil olunan katkı payı tutarlarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına yatırılacağı ve bütçeye gelir kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

3291 sayılı Kanun'un ek 2'nci maddesinde de;

“Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin sektör altyapı giderlerine katkı paylarını, bunların enerji satış tarifelerinin % 10'unu geçmeyecek şekilde tesbite, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilidir. (Ek cümleler: 9/7/2008-5784/13 md.) Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerin sektör altyapı giderlerine katkı payı, iletim, dağıtım ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere belirlenir. Tedarikçiler bu bedeli faturalarında ayrıca gösterir ve tahakkuku takip eden ikinci ayın yirmisinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına intikal ettirirler. Organize sanayi bölgeleri tüzel kişilikleri, serbest tüketici olarak tedarikçilerden katılımcıları için temin ettikleri enerjiye ilişkin olarak ayrıca katkı payı yatırmaz.”

denilerek mülga elektrik enerjisi fon katkı paylarının, sektör altyapı giderlerine katkı payı olarak tahsiline devam edileceği hükme bağlanmıştır. Anılan katkı payı 31.07.2003 tarihli Bakanlık oluru ile % 1 olarak tespit edilmiştir.

05.10.2006 tarih ve 26310 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bazı Yönetmeliklerin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik” ile 1995 tarihli “Elektrik Enerjisi Fonu Yönetmeliği” yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak 4684 sayılı Kanun değişikliği ile yap işlet devret modeli ile tesis edilen doğalgaz ve hidroelektrik santral projelerinde, şirketler ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında imzalanan uygulama/imtiyaz sözleşmeleri ekinde yer alan Elektrik Enerjisi Fonu anlaşmalarından kaynaklı karşılıklı yükümlülüklerin devam etmesi nedeniyle, yeniden hazırlanan Yönetmelik, 16.09.2007 tarih ve 26645 sayılı Resmi Gazete’de “31.12.2001 Tarihinden Önce Yürürlüğe Giren Elektrik Enerjisi Fonu Anlaşmaları Uyarınca

Taahhüt Edilen Yükümlülüklerin Yerine Getirilmesine İlişkin Yönetmelik” adıyla yayımlanıp yürürlüğe girmiştir.

İlgili Yönetmelik’in “*Hesap alacaklarının tahsili*” başlıklı 4'üncü maddesinde;

“... *Mülga fon katkı payları elektrik enerjisinin satıldığı ay tahakkuk eder ve tahakkuku izleyen ikinci ayın 20'nci günü akşamına kadar Bakanlığın Bankadaki hesaplarına yatırılır ve takip eden iş günü bütçeye gelir yazılmak üzere Bakanlık merkez muhasebe biriminin hesaplarına aktarılır.*

(2) *Bankaca kredi geri ödemeleri ile ilgili yapılan tahsilat haftalık dönemler itibariyle muhasebe biriminin hesabına yatırılır; tahsilata ilişkin listelerin bir nüshası muhasebe birimine gönderilir. Mülga fon katkı payları ile kredi geri dönüşlerinin zamanında ödenmemesi halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'un gecikme zammı ile ilgili hükümleri uygulanır.*” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtildiği üzere mülga elektrik enerjisi fon gelirlerinin takibi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin her türlü iş ve işlemlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütüleceği ifade edilmiştir. Ancak yatırmayan veya eksik yatıran Şirketlerin yatıracığı tutarların tam olarak tespiti Bakanlıkça yapılamamaktadır bu hususta Bakanlığın ön değerlendirmeleri Vergi Denetim Kuruluna bildirilmektedir.

Konuyla ilgili olarak Bakanlıktan son alınan veriler aşağıda belirtilmiştir.

	2019	2020
Elektrik Satışı Yaptığı Bildirilen Şirket Sayısı	174	197
Hiç Ödeme Yapmayan Şirket Sayısı	41	37
Eksik-Gecikmeli Ödeme Yapan Şirket Sayısı	15	18
İç Tüketim Nedeniyle İtiraz Eden Şirket Sayısı	12	13
Başka Grup Şirketlerince Ödendiği İçin İtiraz Eden Sayısı	2	2
TOPLAM TAHSİLAT (TL)	831.308.688	1.002.652.256

Sonuç olarak Elektrik Enerjisi Fonu (Sektör Altyapı Giderlerine Katkı Payı) tutarlarının takip ve tahsiline yönelik Bakanlığın yetkileri dahilinde takip ve tahsil işlemleri yapılarak Elektrik Enerjisi Fonu tahsilat tutarları arttırılmış olsa da, tabloda görüldüğü üzere halen hiç ödemeyen veya eksik ödeyen Şirketler bulunmaktadır. Bakanlığın bu konudaki çalışmaların

arttırarak devam etmesi ve bu konuların Vergi Denetim Kurulunca bütün Őirketlerde takibinin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Nihai Tüketiciye Elektrik Enerjisi Satışı Yapan Lisans Sahibi Tüzel Kişileri tarafından Tüketicilerden Tahsil Edilen ve Bakanlığın Bankadaki Hesaplarına Yatırılması Gereken Elektrik Enerjisi Fonunun (EEF), Bazı Şirketlerce Eksik Yatırılması ya da Hiç Yatırılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusuyla ilgili geçmiş yıllarda yapılan çalışmalar hızlandırılmıştır. 2020 Bakanlık tarafından gereken işlemler yapılmıştır. Ancak Bakanlığın Şirketlerin yatıracağı tutarları tam olarak tespit etmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle Bakanlığın tespitleri gereği yapılmak üzere Vergi Denetim Kuruluna gönderilmektedir.

920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	2020 yılında konuyla ilgili işlemler daha özenli yapılmıştır.
260 Haklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının Kullanılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	2020 yılında konuyla ilgili işlemler daha özenli yapılmıştır.